

»Tristní železniční spojení s Prahou nám bere studenty« zaznělo v diskusi Propojená Evropa

31.5.2024 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Účastnili se jí rektor TUL Miroslav Brzezina, prorektorka pro rozvoj a urbanistka Lenka Burgerová, zástupce katedry geografie Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Emil Drápela, ředitel univerzitního ústavu CXI Miroslav Černík, náměstek libereckého primátora pro architekturu, veřejný prostor a dopravní stavby Jiří Jandourek, náměstek hejtmána pověřený řízením resortu dopravy Jan Sviták a manažer úseku plánování a řízení dopravy ze společnosti KORID LK Pavel Blažek.

Diskuse se točila kolem mnoha dopravních témat a nechyběl ani problém s parkováním v okolí univerzitního kampusu, železnice ale dominovala. Vždyť železniční spojení Liberce a hlavního města země je téměř stejné jako v předválečném roce 1938. Diskusi otevřel rektor Miroslav Brzezina, podle nějž se dnes železnice k cestě do Prahy prakticky nedá využít. *„Po dálnici se dá do Prahy dostat za hodinu na Černý Most dvěma společnostmi. Na rozdíl od vlaku je to rychlé spojení, ale jste závislí na dopravní situaci a ve špičkách se mohou objevit komplikace. Rychlé vlakové spojení přímo do centra na Hlavní nebo Masarykovo nádraží by pro dopravní obslužnost našeho města bylo velkým přínosem a pomohlo by i naší univerzitě. Vidím ho jako velmi potřebné,“* upozornil v úvodu rektor Miroslav Brzezina.

Prorektorka pro rozvoj a expertka na územní plánování Lenka Burgerová poukázala na to, že kvůli špatnému spojení přichází Technická univerzita v Liberci o studenty. *„Pro nás je velmi důležité mít dobré dopravní spojení nejen do Prahy, ale i do Ústí nad Labem a Hradce Králové – zkrátka do větších okolních měst,“* řekla prorektorka Burgerová a pokračovala: *„Přijde mi neuvěřitelné, že dodnes nemáme rychlé spojení s Prahou po železnici. Jak je možné, že na to, aby se vyřešily potíže, které na trati jsou, a aby se trať elektrifikovala, nebyly věnovány peníze už mnohem dřív? Potřebovali bychom, aby spojení po železnici bylo opravdu rychlé, protože studenti, kteří u nás budou chtít studovat, jsou z nejširších oblastí a ne všichni mohou z různých důvodů bydlet na kolejích. Někteří chtějí zůstat doma. Stává se, že kvůli špatnému spojení o studenty přicházíme.“*

Také prorektorka poukázala na fakt, že dobré spojení mají jen krajská města s Prahou, což nese řadu paradoxů. *„Pokud dnes chcete jet z Ústí nad Labem do Liberce, tak se vám často vyplatí jet přes hranu Prahy. Je to nepochopitelně rychlejší, i když je vzdálenost téměř dvojnásobná.“*

Prorektorka Burgerová zmínila dosavadní nekoncepční plánování územního rozvoje na celostátní úrovni, které se pak odráží i v krajích. *„Se studenty jsme analyzovali, co brání Liberci a Libereckému kraji v rychlejší rozvoji. Naším studentům to přivodilo doslova šok. Prostudovali totiž nejvyšší plánovací materiál, který ještě před nedávnem v České republice platil – politiku územního rozvoje – a zjistili, že tam není žádné propojení mezi městy, jako je třeba Liberec a Ústí nad Labem. Všechny koridory stále vedou do Prahy. A v momentě, kdy to nebylo v nejvyšším územně plánovacím materiálu, tak to v tehdejšímu systému nebylo ani na regionální úrovni. Tím pádem se to nedostalo ani do úrovně místních územních plánů,“* poznamenala Lenka Burgerová.

Panelisté také srovnávali své zážitky ze zahraničních stáží a cestování vlaky po jiných evropských zemích. Ředitele univerzitního ústavu Miroslava Černíka například už v 90 letech ve švýcarském Curychu uchvátila taktová doprava. *„Vlaky do vzdálenějších míst jezdily každou hodinu, na bližší místa každou půl hodinu, po městě každých dvacet minut. Člověk nemusel hledat v jízdním řádu. Dnes se to už například v Praze dostává do stavu, jaký jsem zažil ve Švýcarsku. Bohužel, vývoj v*

oblasti železniční dopravy je u nás daleko pomalejší, než bychom si přáli.“

Pavel Blažek ze společnosti KORID, která je koordinátorem dopravy v Libereckém kraji, poukázal na skutečnost, že už kraj víc pro zlepšení železniční dopravy dělat nemůže. Na tahu je teď stát. Ze 60 až 70 miliard určených pro železniční dopravu přiteče ročně do Libereckého kraje jen asi 0,6 procenta. *„Za těch 20 let jsme se v Evropě poučili, odkoukali jsme řešení od našich sousedů. Zavedli jsme jak intervalovou dopravu, tak stejné časy odjezdů, máme moderní nízkopodlažní vlaky. Jenže síť je jednokolejná, takže není jednoduché vše sladit. Už jsme navíc vyčerpali možnosti zlepšování a jsme na limitu. Teď už zbývá, abychom si na státu prosadili investice do infrastruktury. A největší příležitostí pro kraj je spojení do Prahy, kde bude po modernizaci jezdit nejvíc lidí. Jen pro informaci, dnes je nejvytíženější trať do Frýdlantu,“* řekl Pavel Blažek.

Liberecký kraj dlouhodobě usiluje o kvalitní železniční propojení Liberce s Prahou. Správa železnic už letos představila studii proveditelnosti trati z Mladé Boleslavi přes Turnov do Liberce a dál na státní hranici. Po přestavbě by měla trať především umožnit rychlejší jízdu. Tato varianta by měla přinést zkrácení jízdní doby mezi Prahou a Libercem přibližně na polovinu, konkrétně na 1 hodinu a 9 minut. Podle plánů bude modernizovaná železnice z větší části dvoukolejná a vlaky v některých úsecích pojedou až 200 km/h. Práce na trase Liberec – Turnov – Mladá Boleslav by mohly začít po roce 2030. Náklady na přestavbu půjdou do miliard korun.

„Jsme ve fázi, kdy byla schválena jedna z variant, my zpracováváme zásady územního rozvoje, které vytvoří pruh v mapě, kudy by ta železnice mohla vést a začnou projekční práce. Z pohledu kraje je za tím velký kus práce – obrovský tlak na vládu, ministerstvo, bezpočet jednání ať už na úrovni krajské nebo koordinátora dopravy, jen asi není z pohledu veřejnosti tak vidět. Dává nám to především možnost postupně budovat železnici, která bude konkurenceschopná silniční dopravě,“ řekl náměstek hejtmana Jan Sviták.

Liberecký kraj také nedávno zveřejnil dokument s názvem Vize Libereckého kraje po roce 2050. Studii zpracovaly společnosti SUDOP GROUP a.s., SUDOP PRAHA, a.s., Fakulta dopravní ČVUT v Praze a Středoevropský institut pro rozvoj dopravy. Dokument vychází zejména ze strategických materiálů, jako je analýza dopravy či plán udržitelné městské mobility. Výrazným zdrojem pro jeho vyhotovení byl i studentský průzkum a workshop, v nichž mladí lidé představili své vlastní vize o řešení dopravy nejen na území Libereckého kraje.

Díky studii může kraj zjistit, jaké jsou představy současných studentů o budoucnosti v oblasti dopravy. Pro udržení mladých lidí v regionu je podle Jana Svitáka nezbytné zajistit jim kvalitní podmínky, jako je možnost hodnotného uplatnění na trhu práce, adekvátní plat a také moderní dopravní propojení. Ze studie mimo jiné vyplývá, že kvalitu života mladých ovlivňuje nejvíce právě oblast dopravy. V některých případech se studenti vyjadřovali spíše kriticky. *„Jako kraj jsme ze studie z pohledu veřejné dopravy a silniční sítě nevyšli vůbec špatně. Co mě nejvíc překvapilo, bylo, že si všichni uvědomovali nezbytnost kvalitní silniční sítě a rychlého vlakového spojení, ale nebyl zásadní rozpor s tím, jaká je současná situace,“* uvedl náměstek Sviták.

Po přestávce a občerstvení, o které se postaral jablonecký pivovar Volt, pokračovala železniční tematika také na plátně. Návštěvníci dostali možnost zhlédnout komediální drama Jiřího Havelky Mimořádná událost.

<https://tuni.tul.cz/a/-tristni-zeleznicni-spojzeni-s-prahou-nam-bere-studenty-zaznelo-v-diskusi-propojeni-a-evropa-154619.html>